

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Na razpotju naše notranje politike.

Vsa politična zgodovina Jugoslavije od njenega postanka pa do danes je bila diktirana edinole od boja za oblast. Ni pa se ta boj vodil zato, da bi tisti, ki dobi to oblast v roke, uveljavljal zdrava načela v korist naroda, temveč cilj vseh teh bojev je bila oblast sama. Imeti to v rokah in potem zapovedovati in vladati nad narodom ter svoji stranki — in tudi sebi — pridobiti materialnih dobrin, čeprav na škodo celote, to je bil edin smisel vseh teh bojev za oblast in zato je bila ta doba tudi črna doba jugoslovanskega naroda.

Gotovi politiki in gotovi krogi so mislili, da je država njih imetje in da so volitve tu samo vsled tega, da dobe tudi formalno pravico za eksploatacijo države. Ves narod je seveda od tega neusmišljenega izrabljanja državne sile silno trpel in zato se je pojavil v narodu silen odpor, ki je bil v začetku neorganiziran in divji, ki pa je sčasoma postal organiziran in smoten ter je končno tudi prišel do veljave.

Najprej se je pojavil ta odpor med prečanskimi kraji, ki niso več hoteli prenašati neenakosti in zahtevali, da bratstvo ne velja samo v besedi, temveč tudi v dejanju. Nastala je tako slovensko fronta, nastala tako hrvaška, rodila se zahteva po avtonomiji in federaciji, kar vse je bilo izraz samo ene želje, da se neenakost neha in da bo konec one grde eksploatacije državne moči. Oni, ki so imeli v rokah vsó državno moč, so se seveda temu gibanju silno upirali in ga kratkoma proglasili kot protidrjavno in separatistično, da so mogli s surovo silo nastopiti proti voditeljem tega gibanja.

Toda resnica je močnejša od sile in zato je morala pasti laž o separatizmu celega naroda in zato so spoznali tudi na merodajnem mestu, da je državna potreba, da zavlada politika sporazuma.

Ta politika je tudi dejansko zavladovala, a nekateri so mislili, da bodo mogli tudi sedaj še vladati po starih metodah in še naprej izkoriščati ljudsko delo po svoji nemili volji. Izkazalo pa se je, da je ta račun napačen, ker je narod v svoji temeljni zahtevi neodjenljiv in ker država ne more uspevati, če ni oprta na narodno pomoč.

Tako se je morala pričeti delitev duhov in naša politika se je pričela deliti v dva tabora. Z imenovanjem Vukičević-Marinkovičeve vlade je bil pričetek tega delitvenega in očiščujočega procesa tudi oficijelno naznanjen in zato je bila nujna in logična posledica, da je ta vlada apelirala na volice. Enako logično pa je tudi bilo, da je prišla ta vlada v oster konflikt s pašičevci, ki so bili pač najbolj tipični reprezentanti one brezobzirne borbe za oblast. Ni pa tudi moglo biti drugače, ko da je prišla vlada v enako močno nasprotje s SDS, ki je s kričanjem o separatistični nevarnosti najbolj podpirala beograjske centraliste pri njih izkoriščanju države.

Delitveni proces se je torej pričel in danes smo na razpotju jugoslovanske notranje politike. Doba praznih gesel je minila in pričanja se doba složnega dela. Ne dobe pa več besede v tej dobi oni, ki so bili nosilci starega boja za oblast in zato v novi dobi ne bodo imeli več besede ne pašičevci in ne njih zavezniki od SDS. Ti so odigrali, ker je padel njih političen princip, ker je bilo eksploatacije ljudstva že dovolj.

Jugoslovanska notranja politika je na razpotju in s tem tudi slovenska. Ne bo več treba uporabljati slovenskemu narodu vso energijo samo v to, da se bori proti intrigam in klevetam edino držav-

Dalekosežne posledice prijateljskega pakta med SLS in NRS.

Beograd, 15. julija. Velja Vukičević se je povrnil včeraj s svojega potovanja in z njegovim povratkom postajajo zopet aktualna vsa vprašanja, ki jih je še treba rešiti. Sporazum, ki je sklenjen med radikali in SLS, je označil Vukičević za pakt prijateljstva.

Vukičević je sprejel včeraj v svojem kabinetu več politikov. Ministri so mu poročali o resornih stvareh. Po teh razgovorih je imel Vukičević v svojem stanovanju konferenco s svojo najintimnejšo okolico, na kateri se je govorilo o paktu z dr. Korošcem. Politični krogi smatrajo, da ima ta pakt mnogo večji pomen, kakor mu ga radikali in klerikalci skušajo dati. V dobro poučenih krogih se trdi, da gre ta pakt tako daleč, da bo prišlo po volitvah na podlagi pakta do edinstvenega radikalno-slovenskega poslanskega kluba. Potemtakem bi bila ta zveza še trdnjša kakor pa je v demokratski zajednici. Že danes se lahko govori o fuziji obeh klubov. SLS se je po zagotavljanju Vukičevićeve okolice dala voditi pri sklepanju tega sporazuma od najvažnejših gospodarskih in političnih razlogov. Dr. Korošec si bo prizadeval, da iz tega aranžmana izbiže čim večje koristi za Slovenijo. Vukičević je dal SLS velike koncesije.

Politični razlogi, ki so silili dr. Korošca v to, da sklene tak sporazum, so po zatrjevanju Vukičevićeve okolice v tem, ker je bila SLS dosedaj večkrat osumljena, da je v službi Vatikana. SLS se je dosedaj s svoje strani sicer trudila, da razgali to kampanjo, ki se je vodila proti njej, a vsi ti poskusi niso uspeli in tako je smatral dr. Korošec za najbolj oportuno, da stopi v sodelovanje z radikalno stranko.

Čim je Korošcu uspelo, da uniči vse intrige proti SLS, mislijo radikali, da je to bilo dosedaj edino orožje opozicije proti SLS. In zato se opaža pri radikalih, ki so zbrani okrog Velje Vukičevića,

zelo dobro razpoloženje napram temu sporazumu. Vukičevci so uverjeni, da bo po tem aranžmanu omogočena poznejša fuzija teh dveh strank. Med vukičevci se opaža, da iščejo upliva v prečanskih krajih. Zato mislijo, da se s tem aranžmanom navežejo ožji stiki Srbije s Slovenijo in da bo vsled te skupne akcije prišlo tudi do znatnega vpliva radikalov v sami Hrvatski.

Nadalje zatrjujejo, da sta se dr. Korošec in Velja Vukičević zedinila tudi o rešitvi vprašanja konkordata med našo državo in Vatikanom.

Ni še določen dan, kdaj naj se sestane glavni odbor in ali bo Velja Vukičević prisostvoval tej seji. Veruje se, da bo Velja Vukičević, čim prouči situacijo v Beogradu, pozval Aco Stanojevića, narkar naj bi se takoj sestal glavni odbor.

Včeraj se je dalo opaziti, da je nezadovoljstvo pri demokratski zajednici po povratku Velje Vukičevića mnogo večje kakor prejšnje dni. Pri demokratih je vzbudila sklenitev aranžmana z dr. Korošcem veliko nezadovoljstvo, ker so prepričani, da je ta aranžman naperjen v neki meri proti njim. Te dni bodo preko dr. Voje Marinkovića, čim se ta povrne z Bleda, od predsednika vlade kategorično zahtevali, da se rešijo odkrito vsi problemi, kakor to demokrati že dalje časa zahtevajo. Značilno je, da je odšel dr. Voja Marinković na Bled, ne da bi bil počakal na povratek Velje Vukičevića. Avdienci dr. Voje Marinkovića se pripisuje velik notranjepolitični pomen in se sodi, da se bodo morala po njegovem povratku vzeti v pretres vsa vprašanja, ki so že dolgo odprta in čakajo rešitve.

V demokratskih vrstah se opaža velika nervoznost ter je pričakovati, da bo takoj po povratku Voje Marinkovića z Bleda prišlo do precej pomembnih konfliktov v vladi.

PROSLAVA FRANCOSKEGA NARODNEGA PRAZNIKA V BEOGRADU.

Beograd, 15. julija. Včeraj je bil o priiliki francoskega narodnega praznika v francoskem poslaništvu svečan sprejem. Prišli so člani francoske kolonije v Beogradu, pooblaščen minister Belgije Del Coine, da čestita v imenu svoje vlade; potem odposlanec kralja polkovnik Dimitrijević, pomočnik ministra za vojsko in mornarico Pavlović, šef protokola našega ministristva zunanjih poslov in mnogo drugih gratulantov.

Ob sprejemu je imel francoski poslanik Dard govor, v katerem je izjavil, da je francoska vlada že odredila, da se še v tem letu sežida v Beogradu novo poslopje za francosko poslaništvo, ki bo dostojno reprezentiralo francosko umetnost.

Nato je dejal poslanik, da je sloga Francije in Jugoslavije zasnovana v pre-

nih strank, temveč kot enakopraven bo sodeloval za vedno v državni upravi. Doba sedmih suhih let se je za slovenski narod nehala, če bo seveda slovenski narod tudi razumel poziv nove dobe.

Vsi znaki dokazujejo, da bo ogromna večina slovenskega naroda ta poziv razumela, toda nekateri zaslepljeni bodo ostali, ki bodo tudi na razvalinah čisto zgrešene politike vztrajali v svoji zmoti.

Ni pomoči tem ljudem in v varstvo svojih interesov mora slovenski narod iti preko teh ljudi z njih voditelji pa obračunati.

Iz razpotja se mora pričeti pot v lepšo bodočnost in kdor te noče, naj trpi posledice.

teklosti na večnih spominih skupnega herojstva in na solidnem prijateljstvu v sedanjosti. Tudi v bodočnosti bosta nerazdružljivi obe državi, ki sta se spoprijateljili samo iz ljubezni in ki bosta tudi za nadalje šli roko v roki nasproti istim idealom sloge, demokratskega napredka in gospodarskega razvoja.

Srečna in pravilna rešitev tiranskega incidenta je bila dosežena z modrim posredovanjem velešil in pa z umerjenostjo, s katero je prožeta jugoslovenska vlada.

V Franciji je ministristvo narodne sloge, čegar predsednik je velik državnik. Posrečilo se mu je, da je v nekaj mesecih stabiliziral tečaj denarja, popravil valuto in kredit. Francija bo v kratkem zopet zavzela v Evropi svojo tradicionalno ulogo.

Na koncu je francoski poslanik dvignil čašo in nazdravil kralju Aleksandru in francoskemu predsedniku Doumergueu.

PRETEPI V BELGIJSKI ZBORNICI.

Bruselj, 15. julija. Na včerajšnji popoldanski seji belgijske zbornice je došlo do velikih nemirov in preprirov med komunističnimi in socialno - demokratičnimi poslanci. Poslanci so se med seboj pretepavali, brcali z nogami in metali eden na drugega najrazličnejše predmete. Radi teh nemirov je moral predsednik zasedanja zaključiti sejo, da bi se nemirni duhovi pomirili. Kmalu nato se je seja nadaljevala. Komunistični poslanec je moral takoj prekiniti svoj govor.

Kulturna avtonomija koroških Slovencev.

Celovec, 14. julija. Včeraj popoldne se je sestal koroški deželni zbor. Na dnevnem redu je bil zakonski projekt o kulturni avtonomiji koroških Slovencev. Projekt omejuje veljavnost zakona na vse tiste avstrijske državljane na Koroškem, ki se priznavajo za pripadnike slovenske narodne manjšine. Manjšina se bo ugotovila na podlagi narodnega katastra, ki se bo sestavljal vsako leto in kamor se bodo vpisovali oni avstrijski državljani, ki se priznavajo za pripadnike slovenske narodne manjšine. Vsi tisti avstrijski državljani, ki se vpišejo v narodni kataster, se bodo združili v kulturne občine in krajevne šolske občine. Njihov glavni organ je slovenski narodni svet. Volitev članov narodnega sveta se vrši po deželnem volilnem redu. Svoj sedež ima v Celovcu. Šolska samouprava obsega poleg slovenskih zasebnih šol tudi javno šolstvo. Po vseh krajih, kjer bo 40 otrok narodno - slovenskih staršev, to je staršev, ki so vpisani v narodni kataster, se bodo ustanovile splošne slovenske osnovne šole s slovenskimi šolskimi občinami. Stroške za slovenske šole nosi dežela Koroška. Glede večjih stroškov, ki bodo nastali, ker se bodo v mešanih krajih poleg slovenskih šol vzdrževale tudi utrakvistične in nemške šole, se bo našla rešitev v sporazumu z državo.

Ta zakonski projekt se je že izročil pravnemu odseku Koroškega deželnega zbora v pretres.

SEJA GLAVNEGA ODBORA NRS BO V PONEDELJEK.

Beograd, 15. julija. Po sinočnih razgovorih, ki so se vodili v Vukičevićeve kabinetu, se v radikalnih krogih misli, da bo v ponedeljek ali torek sestanek ožjega glavnega odbora. Potemtakem naj bi bil sestanek med Vukičevićem in Aco Stanojevičem v soboto. Ta dan se vrne iz Banjaluke tudi Marko Trifković.

NAŠI KONZULI V ALBANIJI SE VRNEJO NA SVOJA STRA MESTA.

Krk, 15. julija. Kakor javljajo iz Tirane, je bilo vsem jugoslovanskim konzulom izdano povelje, da se vrnejo na svoje sedeže v Albaniji. Istotako se pričakuje, da se bo vrnilo i naše poslanstvo v Tirani na svoje mesto.

RAZKOL RADIKALOV V SUBOTIŠKEM OKRAJU.

Beograd, 15. julija. Predsednika vlade g. Veljo Vukičevića je včeraj posetil subotički veliki župan Manojlović ter mu obširno referiral o stanju v subotički oblasti. Obenem je Manojlović predložil g. Vukičeviću tudi predlog Madjarov o vzajemni listi radikalov in Madjarov pri volitvah v narodno skupščino v subotičkem okraju. Nadalje je bil v posetu pri g. predsedniku vlade tudi minister Stanković, ki je obvestil g. Vukičevića o razcepu radikalne stranke v Novem sađu in novosadskem okrožju, kjer je postavil svojo kandidatno listo proti ministru Stankoviću — bivši minister Slavko Miletić.

VELIČASTEN POGREB UBITEGA MINISTRA O'HIGGINS.

London, 15. julija. Pri pogrebu irskega pravosodnega ministra O'Higginsa je došlo do velikih manifestacij, ki so se jim udeležile ogromne mase naroda. Okoli pol milijona ljudi se je v Dublinu udeležilo pogreba, mašo pa je daroval nadškof dublinski. — Maše zadušnice v Londonu so se udeležili vsi ministri.

Soproga Boredina so kitajske oblasti pustile na svobodo.

Hankovske čete pripravljajo napad na mado generala Cangkajšeka, ki je vsled manjkajočega denarja v veliki zadržki in moral opustiti svoj pohod proti severnim četam.

Dnevne vesti.

DVORNI SVETNIK DR. ANDREJ FERJANČIČ UMRL.

Včeraj jutraj je umrl na Bledu v svoji vili »Mirni dolci« dvorni svetnik v pok. dr. Andrej Ferjančič.

Pokojnik je bil rojen dne 30. oktobra 1848 na Slapu pri Vipavi kot sin kmetijskih starih. Po dovršeni ljudski šoli je študiral gimnazijo v Gorici in Ljubljani. Po maturi se je posvetil pravniki in študijem, ki jih je absolviriral na Dunaju, kjer je promoviral leta 1875 za doktorja prava. Nato je vstopil kot pravni praktikant v službo pri dunajskem deželnem sodišču. Pozneje je služboval dolgo leta v Novem mestu in Ptuj, končno pa pri deželnem sodišču v Ljubljani. Leta 1907. je stopil v pokoj.

Dr. Ferjančič je bil vsikdar odločen narodnjak, ki svojega prepričanja niti v prvih letih svojega službovanja, ko je bila to še zelo opasna stvar, ni nikoli skrival. Bil je izredno agilen delavec v narodnih in kulturnih društvih ter se je udeleževal tudi v političnem življenju. Leta 1887. ga je poslala narodno-napredna stranka v parlament kot poslanca za kmetijske občine Notranjske, kot poslanca za gorenjska mesta. Ponovno je bil pozneje za gorenjska mesta. Ponovno je bil tudi deželni poslanec. Kot poslanec je zastopal interese svojih volilnih okrajev vestno in z verno. Od leta 1898. do 1900. je bil tudi podpredsednik avstrijskega parlamenta, kar je najboljši dokaz za veliki ugled, ki ga je užival v vseh parlamentarnih klubih.

Odlični jurist je bil dolga leta predsednik društva »Pravdnik«. Udeleževal se je pa tudi na drugih tistiših: bil je funkcionar nestoletih korporacij in društev.

Posebne zasluge si je pridobil za Bled. Bil je 25 let predsednik oziroma podpredsednik Prometnega društva na Bledu ter si je iztekkel kot tak neveljavne zasluge za povzdigo tujkega prometa na Bledu.

Kremenitemu značaju in zaslužnemu možu bodi ohranjen časten spomin!

— **Dr. Voja Marinković na Bledu.** Včeraj ob 7. zvečer je prispel zunanji minister dr. Voja Marinković na Bled. Njegov vlak iz Beograda v Zagreb je imel dve uri zamude. Iz Zagreba pa je odpeljal šofer zunanjega ministra mesto preko Novega mesta preko Brežic in Celja v Ljubljano, tako da je prispel Voja Marinković mesto opoldne, šele okrog 5. ure pop. v Ljubljano. V Ljubljani se je ustavil za trenutni pri velikem županu, nakar je nadaljeval vožnjo na Bled.

— **Predsedstvo Okrožnega odbora NRS za ljubljansko oblast** sklicuje sejo Okrožnega odbora na dan 17. julija 1927, od 10.—12. ure dopoldne v tajništvo Oblastnega odbora NRS (v Ljubljani, Wolfova ulica 1-1.). Povabila so bila pravočasno razposlana vsem članom okrajnega odbora, objavljam pa še tem pokrajnim odborom, da bi kateri izmed povabljenih iz kakršnegakoli vzroka ne prejel našega pismenega vabila. Opozorjamo obenem, da se vrši seja Sreškega odbora NRS za ljubljansko okolico 17. julija t. l. istotam od 8. do 10. ure dopoldne. — Iz tajništva Okrožnega odbora NRS v Ljubljani.

— **Prohibicija v Jugoslaviji.** Notranje ministrstvo je izdalo pretrgano stroge odredbe v svrhu pobijanja pijanstva. Kogar zalotijo policijski organi v pijanem stanju, bo kaznovan prvič z globo 500 Din ali pa z zapornim 25 dni. Seveda bo moral plačati vrhu tega še kolke in ostale pristojbine. Drugič bo kazni še višja, namreč globo 1000 Din ali pa 50 dni zapora. Gostilničar, ki bo dal že pijanemu gostu še alkoholne pijače, bo plačal isto globo kot »pijanec«. V drugič se mu odvzame koncesija. — Mesto, da se uvaja takorekto abstinencija in izdajajo pretrgano stroge odredbe v svrhu pobijanja pijanstva, naj bi se raje skušale urediti bolj pereče zadeve, kot so stanovanjska mizerija, pobijanje brezposelnosti, uradniške razlike itd. itd.

— **Ukinjenje stanovanjskega zakona.** V ministrstvu za socialno politiko se vrši okoli 20. t. m. širša konferenca, na kateri se bo pretresalo vprašanje ukinjenja stanovanjskega zakona. Na konferenco so povabljeni zastopniki vseh gospodarskih organizacij.

— **»Uradni list«** objavlja v št. 76. z dne 14. t. m. pravilnik za šole za babice kraljevine SHS.

— **265 novih železnih mostov.** Tekom lanskega in letošnjega leta je prešla naša država iz Nemčije na račun reparacij vsega skupaj 265 železnih mostnih konstrukcij v dolžini 10 do 30 metrov. Del teh konstrukcij so dobile oblasti samouprave, z ostalimi konstrukcijami pa se grade mostovi v državni režiji. Med drugim je izdelan v gradbenem ministrstvu načrt za most iz armiranega betona preko Save pri Bledu. Stroški so proračunani na 1.250.000 Din. Država plača 1 milijon, ostalo pa prizadeta okrajna cestna odbora.

— **Učiteljska disciplinarna sodišča.** Glavni prosvetni svet je predložil oddelku za osnovne šole v prosvetnem ministrstvu elaborat o reviziji dosedanje uredbe o učiteljskih disciplinarnih sodiščih. Glavni prosvetni svet je upošteval pri tem vse zadevne predloge UJU.

— **Pravilnik za izpite strokovnih učiteljev.** Prosvetno ministrstvo je razširilo veljavnost pravilnika o polaganju izpitov strokovnih učiteljev, ki je veljal doslej samo za Srbijo, na vso državo.

— **Znižana vožnja za posetnike zdravilišč.** Generalna direkcija državnih železnic razglasi, da velja za vse potnike, ki potujejo v zdravilišča (lekovite banje) in ostanejo tam najmanj 14 dni, 50%ni popust pri vožnji po drž. železnicah, ne glede na višino davka, ki ga posamezni posetniki zdravilišč plačajo. — Posetniki zdravilišč pa, ki so prispeli v zdravilišča, predno je veljal zgoraj omenjeni popust, in so pri dohodu v zdravilišče oddali na postaji vožno karto, si morajo, ko se vračajo domov, kupiti za povratek do prvobitne odhodne postaje polovično vožno

karto, če morejo s potrdilom uprave zdravilišča dokazati, da so prebili tamkaj najmanj 14 dni.

— **Invalidski sanatorij na Hyaru.** Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da se zgradi na otoku Hyaru velik sanatorij za invalide. Z zgradbo prične prihodnje leto.

— **Razpis natečaja.** Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Osilnica (III-2). Prošnje je vložiti na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 26. t. m.

— **Poštno-telegrafsko šola v Beogradu.** Ministrstvo pošte in brzojava je razpisalo natečaj za sprejem novih gojencev v pošno-telegrafsko šolo v Beogradu. Sprejme se isto število gojencev kot običajno. Šola se prične začetkom meseca septembra.

— **V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo** je vpisan zdravnik v Mariboru dr. Josip Ivanjšek.

— **Konferenca za pobijanje potvarjanja novčanic.** Te dni se je vršila v Zenevi konferenca posebne komisije, ki jo je imenoval svet Zveze narodov za borbo proti mednarodnim falsifikatorjem bankovcev. Baza pregovorov je bil projekt rumunskega univerzitetnega profesorja Vespazijana Pele. Projekt predvideva periodične konference evropskih držav v svrhu borbe proti falsifikatorjem. Razven tega naj se ustanovi mednarodno biro za borbo proti falsifikatorjem. Projekt je bil v glavnem sprejet. V svrhu izpremembe nekaterih pasusov projekta se sestane konferenca 10. oktobra ponovno v Zenevi.

— **Novinarska visoka šola v Pragi.** Čehoslovaški pravosodni minister Hodža je podal te dni novinarjem izjavo o novinarski visoki šoli, ki se ustanovi, kot smo poročali, v Pragi. Minister je izjavil, da ne gre samo za novinarsko visoko šolo, temveč za ustanovitev svobodne visoke šole za politične znanosti. Šola bo dostopna vsakemu interesentu brez razlike. Formalna predizobrazba ne bo potrebna. Treba pa bo, da bo kandidata priporočila kakšna politična ali strokovna organizacija. Predavalo se bo o specialnih vprašanjih in problemih iz vseh disciplin političnih ved, ki niso predmet predavanja na univerzah. Posebna pozornost se bo posvečala specialnim predavanjem o zunanji politiki in specialno reparacijskemu problemu narodnih manjšin v inozemstvu. Predavale bodo učne moči s strokovnih in visokih šol, pa tudi praktični aktivni politiki. Tečaji bodo eno in dveletni. Izpiti ne bo, ker govori izkušnja, pridobljena v inozemstvu zoper izdajanje spričeval in diplom. Svobodna šola za politične znanosti pa se ne ustanovi samo v Pragi, temveč tudi v Brnu in Bratislavi. Obisk šole se omogoči tudi Nemcem, ki bodo imeli svoje predavatelje.

— **Kako postopajo sovjetski komunisti z brezposelnimi.** V Minsku so priredili te dni brezposelni demonstracijo. Zato jih je bilo 8 obsojenih od prekega sode na smrt. Ustreljeni so bili takoj.

— **Gozdni požari v Bosni.** Prvotna poročila o gozdnih požarih v Bosni so bila k sreči nekoliko pretirana. Požar v Han Pijesku je uničil samo manjšo žago, dočim je ostala glavna žaga Turbe pri Travniku nepoškodovana. Gozdni požar pri Uguru je lokaliziran. Lokalizirani, oziroma pogaseni so tudi vsi drugi požari v Bosni. Vojaštvo se je povrnilo v vojašnice, na pogoriščih so ostali samo orožniki in kmetje. Komisije ministrstva za šume in rudnike, ki so bile poslane na lice mesta, cenijo vso škodo na 100 milijonov dinarjev, kar pa utegne biti nekoliko premalo.

— **Gozdni požari v Slavoniji.** Iz Osijeka poročajo: Gozdni kompleks Sikovac, last podjetja »Slavez« je že pet dni v plamenih. Doslej požara še ni bilo mogoče lokalizirati. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno. Tudi v bližini Djakova je izbruhnil velik gozdni požar. Baje ga je povzročila iskra iz lokomotive.

— **Strahno neurje na Ruskem.** Iz Moskve poročajo: Neznosni vročini zadnjih dni je sledilo v mnogih krajih Rusije strahno neurje. Lilo je kot iz kakega. Pri tem pa so divjali vrtilnasti vetrovi. Neurje je zahtevalo številne človeške žrtve. V Baku-u je odnesel vihar 30 izletnikov v Kaspijsko morje. V Odesi je odnesel vihar mnogim hišam strehe, voda je odnesla preko 20 mostov.

— **Potres v Jeruzalemu** je zahteval po uradnih podatkih 108 človeških žrtv; več sto oseb je težje ali lažje poškodovanih. Kot poročajo iz Kaire, je poginilo v Transjordaniji ob priliki potresa okoli 300 ljudi. Med Beduini v puščavi je povzročil potres veliko paniko.

— **30 ladij pogorelo.** V neposredni bližini pristanišča St. Johnsa (Nova Fundlandija) je izbruhnil velikanski požar, ki je uničil 30 ladij. Ostale ladje, ki so bile zasedane v luči, 150 po številu, so morale zbežati na odprto morje.

— **Eksplozijska nesreča.** Iz Beograda poročajo: V rudniku Banovo Brdo na Čukarici je eksplodirala vrela delavnost delavcev precejšnja zaloga smodnika. Smodnik se je nahajal v baraki, v kateri so popravljali tračnice. Delavca Branko Jenjić in Djuro Josićka sta smrtno poškodovana.

— **Na povratku iz zdravilišča umrl.** Med vožnjo v vlaku v bližini Vinkovcev je te dni nenadoma umrl študent Petar Boto, ki se je vračal iz nekega zdravilišča iz Dalmacije. Dijak je bolehal že več let na težki pljučni bolezni.

— **Letalska nesreča v Kanadi.** Iz Winnipega poročajo: Ko se je nahajalo te dni nekoliko letalo, ki je fotografiralo tukajšjo pokrajino, visoko nad oblaki, tako da ga ni bilo mogoče videti, je priletele nenadoma iz višine troje človeških trupel. Kmalu nato je sledil goreč aeroplan. V mrtvecih so agnoscirali nekega letalskega oficirja in dva uradnika fotobiroja iz Ottawe. Kot domnevajo izvedenci, je utegnula povzročiti nesrečo strela, ki je udarila iz oblakov v letalo.

— **Dvoboj s smrtnim izidom.** Dunajčana notarski substitut Erich Tyucka in carinski

uradnik Walter Setz, dva bivša rezervna oficirja, sta imela že pred dolgo časa zasebno afero, ki sta jo sklenila urediti viteškim potom. Da se izogneta kazenskemu preganjanju — zakaj po novem avstrijskem zakoniku se kaznuje dvoboj kot čisto navaden zločin — sta se podala v to svrhu čez mejo na Madjarsko. Dasi sta se stranki — v nasprotju z določili kodeksa — domenili, da naj se dvoboj samo fingira, je zadel Tyuckina krogla Setza tako nesrečno v ledja, da je med transportom v bolnico umrl. Tyucka, sekundanti in zdravniki so bili aretirani, po zaslišanju pa zopet izpušteni.

— **Rodbinska tragedija v Budimpešti.** Te dni se je odigrala v Budimpešti krvava rodbinska tragedija. Upokojeni polkovnik Ljudevit Frank je težko ranil svojega pastorka, nato pa izvršil samomor. Pred 35 leti se je zaljubil Frank v svojo sedanjio soprogo, hčerko svojega brigadirja. Toda njen oče poroke ni dovolil ter je poročil svojo hčerko z baronom Campbello. Ko je baron pred 4 leti umrl, je zaprosil Frank svojo, tedaj že 70-letno staro ljubezen vnovič za roko. Ostal je bil namreč ves čas samec, prepričan, da bo Olga prej ali slej njegova. Baronica je Frankovo ponudbo sprejela in poročila sta se. Zakon bi bil prav srečen, da ni bilo Campbellovega sina, ki je prišel z očimom pogosto navskriž. To se je zgodilo tudi te dni. Mladi Campbell je razžalil v stanovanju svojega očima svojo zaročenko. Frank, stari kavalir, je vzel deklico v zaščito ter pastorku prepovedal, da jo žali v njegovem stanovanju. Vsled tega se je razvil med očimom in pastorkom srdit prepir. Končno je hotel Campbell udariti očima v obraz. To je starega polkovnika tako razjezilo, da je potegnil revolver ter oddal na pastorka strel. Ko je videl, da se je mladenič težko poškodovan zgrudil, je obrnil orožje proti sebi in se ustrelil.

— **Troje razkosanih ženskih trupel.** V New Yorku vzbuja te dni veliko senzacijo doslej še nepojasnjen grozen zločin. Na različnih krajih mesta so našli kose treh ženskih trupel. Dve glavi so identificirali, tretje še ne. Nihče nima pojma niti kdo bi bil utegnil izvršiti zločin niti iz kakšnega vzroka.

— **Zverinska mati.** Varšavski listi poročajo o neverjetno brezsrčni materi. Soproga nekega oficirja je že dalje časa opazovala na vogalu svoje hiše neko beračico z otrokom na roki, ki je neprestano jokal. Ker se ji je dela dozdevati stvar sumljiva, je vprašala beračico, kako to, da otrok neprestano joka. Mesto odgovora je beračica damo ozmerjala. Nato je poklicala dama stražnika, ki je ugotovil, da je privezala beračica svojemu otroku na oko orehovo lupino, v kateri se je nahajal pajek. Pajek je otroka neprestano grizel v oko, ki je vsled tega tako poškodovan, da ga najbrže ne bo mogoče več ozdraviti. Beračica se je izgovarjala, da ima doma še šestero neposkrbljenih otrok, zaslužka pa nobenega, vsled česar je primorana beračiti. Da bi izzvala pri ljudeh tem večje usmiljenje, je pač morala nekaj storiti, da je otrok neprestano jokal. Policijski stražniki, ki so zverinsko mater aretirali, so jo le s težavo ubranili, da je razjarjeno obitvno ni linčalo.

— **Kako je prišlo do 300.000 pozdravnih brzojavk Lindberghu.** Vsa Amerika je norala, ko se je povrnil Lindbergh domov. V New Yorku je bil tako tumult kot še nikoli. Kljub vsemu pa Lindbergh najbrže ne bi bil dobil 300.000 brzojavnih pozdravov, da ni šila gospodov okoli velike ameriške brzojavne družbe »Western Union« v glavo misel, da bi se dala stvar tudi materialno izkoristiti. Če hočejo v Ameriki doseči, da stori kako stvar prav veliko ljudi, jo obitvno predlagajo na način, da mu jo pravzaprav sugerirajo. In tako je predlagala »Western Union« Zedinjenim državam, da naj pošljejo captainu Lindberghu pozdravne brzojavke. »Western Union« je razdelila med ljudi več milijonov listkov z 20 teksti za brzojavke. Vsakdo si je lahko izbral tekst, ki mu je najbolj ugaljal. Onemu, ki se je odločil za enega od tekstov, je bilo treba navesti samo številko in podpisati pod številko svoje ime, nakar je plačal mnogo manj kot bi bila znašala pristojbina z ozirom na število besede. Evo par takih tipov brzojavk. Brzojavka št. 4 se je glasila: »Storil si je za dobre odnose med Ameriko in Evropo prav toliko kot za napredek letalstva. Srečne pozdrave.« — Št. 9. »Ti si sedaj državljan vsega sveta, toda ti boš vedno naš poseben ponos. Dobrodošel doma!« — Št. 18: »Trgovinska zbornica v (mesto in država je treba vpisati) te vabi, da obiščeš naše lepo mesto.« — Največ se je uporabljala št. 2, ki je vsebovala sledeče besede: »Veseli nas, da si se vrnil, captain. Če poletiš mimo nas, skoči k nam in obišči nas.« Tako se je nabralo 300.000 brzojavk in »Western Union« je napravila sijajno kupčijo.

— **Poslanec, ki je ležal v travi.** Okrajna politična oblast v Pragi je zahtevala te dni od parlamenta izročitev komunističnega poslanca Harusa. Harus je ležal namreč meseca aprila ob priliki neke dirke v travi. Prišel je mimo stražnika, ki ga je pozval, da naj takoj vstane, ker povzroča s tem, da se valja po travi, škodo. Komunist pa se za stražnikovo opomin ni zmenil, temveč je moža postavil vrhu tega še ozmerjal. Imunitetnemu mu odboru se stvar ni zdela tako važna, da bi poslanca izročili.

— **Anahronistični boj med rabinci v Podkarpatski Rusiji.** Iz Užhoroda poročajo: Rabinec Lazar Spira, ki ga je 62 njegovih kolegov slovesno preklelo, se je revanširal s tem, da je sedaj on nje slovesno preklel.

Ljubljana.

— **Francoski narodni praznik.** Včeraj, ob obletnici zavzema Bastille, je praznoval naš veliki zavezana in iskreni prijatelj, narod francoski svoj narodni praznik. Ob tej priliki so se zglasili na ljubljanskem francoskem konzulatu zastopniki naših oblasti in korporacij ter izrazili konzulu g. Richardu svoje čestitke.

— **II. razstava umetnin na ljubljanskem velesejmu.** Uprava Ljubljanskega velesejma

vabi vse interese k obisku razstave umetnin v »K« paviljon na sejmščici, ki bode odprta v petek, dne 15. t. m. med 16. in 19. uro. Razstava se odprvi v svrhu prodaje razstavljenih umetnin, ker prevladuje mnenje, da večina interesentov v dneh velesejma ni našla prilike nabaviti si sliko ali kip ter na ta način omogočiti lažje življenjske likovnim umetnikom.

— **Trgovci v Ljubljani in ljubljanski oblasti,** ki plačujejo plačilno takso, morajo svoje prijave radi odmere točilne takse po tarifni postavki 62 t. z. za trilete 1928—1930 opraviti v območju finančnegaokrajnega ravnateljstva v Ljubljani v času od 1.—20. septembra in sicer pri pristojnem oddelku finančne kontrole. — Gremij trgovcev opozarja v izogib posledic vse prizadete na rok vložitve prijave. Kako naj se prijave izpolnijo bo gremij člane pravočasno obvestil. — Načelstvo.

ELEMENTARNA KATASTROFA V NEMČIJI.

O elementarni katastrofi na Saškem poročajo sledeče podrobnosti:

Cel pionirski bataljon razkopava s krampi in sekirami ruševine, pod katerimi bi utegnili ležati nadaljna trupla ponesrečenec. Vojaki so našli med drugim avtomobil, v katerem so bili štiri mrtveci. Šofer je bil brez glave. Vse hiše ob reki Goltleubi so raztrgane na kose. Nad vsem Berggiesshüblom se razširja vonj po klorovem apnu, s katerim so potresli trupla utopljenec, da se prepreči izbruh kake epidemije. Na vrhu nekega drevesa je obvisela na nepojmljiv način polovica ponesrečene krave. Na bregu reke se odigravajo nepopisni prizori. Ljudje iščejo v vodi ostanke svojih stvari, večinoma pa najdejo zgolj stvari brez vrednosti. Na pobočju gora ni ostala niti ena hiša. Sela izgledajo kot po obstreljevanju s težko artilerijo. Ob bregovih reke se vidi joje, ozioroma deli hiš, o katerih nihče ne ve, odkod jih je voda prinesla. Zdi se, da nekateri ljudje o sili vode niso imeli pravega pojma, zakaj sicer ne bi bili silili v podirajoče se hiše nazaj ter skušali še to ali ono rešiti, kar pa je večina plačala z življenjem. Kot poročajo, se ceni vsa škoda, ki jo je povzročilo katastrofalno nevreme na Saškem, okoli 70 milijonov mark. Od tega odpaše 10 milijonov na železnice, ki so tako poškodovane, da utegne trajati 6 mesecev, predno bo promet zopet vzpostavljen.

PRIMORJE.

NASILJA IN SAMA NASILJA.

Dne 14. maja preteklega leta se je imel vršiti v Skofljah pri Trstu ustanovni občni zbor mladinskega društva. Na občni zbor so prišli tudi zastopniki drugih mladinskih društev v Trstu in iz Dekanov. Komaj je sklicatelj otvoril občni zbor so vdrli v zborovalnico karabinerji preoblečeni v civiliste, njim na čelu po svojih brutalnih nastopih, iz prvih državnozborskih volitev znani brigadir. Z revolverjem v roki je razgalil zborovalce, vzel vse prisotne na zapisnik, domačine izpuštil, goste pa odgnal v zapor v Miljo, in sicer Lovrenca Škorjela, v čegar hiši se je vršil sestanek, Romana Pahor, Josipa Cargol, Josipa Zupan, Srečkota Šturma, Božo Cergol, Marija Petarič, Angela Metlika, dr. Josipa Dekleva, Gvida Vesel, Ivana Cerkvenik, Silvija Pavletič, Mirka Vekjet in gđc. Zoro Kosminovo z Dekanov. Tam so vse obdržali v zaporu in sicer skupaj moške in gosposdino. Žutraj so jih prisilili, da so sami osnažili prostore, potem so jih gnali v Trst. Tam so jih na posredovanje pri kvestorju izpuštili. Ostali bi se morali zglasti popoldne v Miljah pri poveljstvu varnostne oblasti. Velika pa je bila nevarnost, da jih čakajo fašisti in pretepejo. Radi tega se je tudi tozadevno posredovalo in domačinom ni bilo treba iti v Milje.

Kmalu nato pa so sledile posledice. Razpuščeno je bilo mladinsko društvo »Jadrane« v Dekanah, ker so se njega člani in članice udeležili občnega zbora in ker so po cesti peli slovenske pesmi.

Zora Kosminova je dobila prisiljeno identitetno izkaznico s prstnim odtisom in pripombo »P«, dvakrat podčrtana (kar pomeni zelo nevarna). Morala je celo zapustiti svoj rojstni kraj in hišo in pribežati v Trst. Za njo je stikala še dalje varnostna oblast. Ponovno se je morala zglasti na policijskem uradu in dala so ji razumeti, naj se ne drži po določeni uri zunaj hiše. Prišlo je celo tako daleč, da so nekega gospoda, ki jo je opoldne spremljal proti domu, potem, ko se je od nje poslovil, aretirali in gnali na kvesturo, kjer so ga dve uri zasliševali in preiskovali.

Pred mesecem dni pa so prejeli vsi, ki so bili aretirani, razsodbe tržaške kvesture, s katero se vsak kaznuje s 100 lir globe. Proti tej razsodbi so seveda vložili utok in 7. t. m. se je vršila razprava pred tržaško preturo. Na podlagi te razprave, na kateri so govorili kot zagovorniki dr. Ražem, dr. Kozich in dr. Giacomelli, je sodnik obsodil Romana Pahorja kot sklicatelja na globo 400 lir pogojno za dobo enega leta. Druge obtožence pa je oprostil.

Sport.

PLAVALNA TEKMA NA LJUBLJANICI.

SK Ilirija priredi v nedeljo dne 17. t. m. ob 14. veliko propagandno medklubsko tekmo v plavanju. Tekma se vrši na prostoru Ljubljanskega sportnega kluba. Velika čolnarska ulica s sledečim programom:

1. Stafeta 4 × 50 m prosto seniorji; 2. 50 m, prosto juniorji izpod 18 let; 3. 100 m, prsno seniorji; 4. 100 m, prosto seniorji; 5. 200 m, prsno dame; 6. 100 m, hrbtno seniorji; 7. 400 m, prosto seniorji; 8. 100 m, prsno juniorji; 9. 50 m prosto dame; 10. 50 metrov, prosto seniorji; 11. skoki seniorji; 12. water-polo.

Tekmuje se na progi dolžine 100 m s trdim startom; dalje proge se plavajo z obrati.

Skoki se izvajajo iz višine 3 m in sicer: a) naprej na glavo z zaletom, b) salto naprej brez zaleta, c) skok naprej na glavo s prigrbom z zaletom, d) povratni skok s prigrbom (delfin), e) salto nazaj in 4 poljubni skoki.

Pravico udeležbe imajo vsi verificirani in neverificirani plavalci brez ozira na to, ali so člani kakega kluba, ali ne.

Prijave ob enem s prijavnino 5 Din za osebo in točko je poslato do 16. t. m. opoldne na naslov SK Ilirija, Ljubljana, kavarna Evropa. Naknadne prijave se sprejemajo pol ure pred pričetkom tekme na startu.

Velikanska udeležba pri maratonskem plavanju. Maratonskega plavanja, ki se bo v kratkem vršilo v jezeru eGorges v Sev. Ameriki, se udeležijo 140 plavalcev, med njimi Nemec Vierkötter, Amerikanec Toth in Francoz Geo Michel, ki so vsi trije že preplavali Kanal.

Angleška turneja Suzane Lenglenove je popolnoma uspešna. Angleški tisk je navdušen nad njeno igro, ki je še povsem tako dobra kot prej. »Veseli je, gledati Suzano. Njene kretnje imajo klasično graciozno balerine – v vsem je umetnica, česar se loti na tenis-igranju...« Lenglenova je izjavila, da bo s 30. letom nehala igrati (stara je sedaj 28 let). To je po njenem mnenju starostna meja za teniške igralke; potem morajo nehati. Zelo je zadovoljna s svojim delovanjem kot profesionalna, ker sedaj lahko igra, kadar in kjer hoče, kar ji kot amaterki ni bilo mogoče.

Teniški turnir v Wimbledonu trpi zadnje dni radi dežja, radi česar se je igra večkrat prekinila. Francoz Lacoste premaga Čeha Jana Koželuha 6 : 4, 6 : 3, 6 : 4. Koželuh je namreč takoj v početku padel in si nategnil kito, vendar pa je match dokončal. Cochet je premagal Hemterja, Borotra pa

Timmerja. Z veliko napetostjo pričakovana igra med Amerikanko Joan Fry in Angležinjo Betty Nuthall je končala z veliko senzacijo. Amerikanka je premagala Angležinjo gladko 1 : 6, 6 : 3, 6 : 4.

Borze.

14. julija.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.50 — 13.53 (13.515), Budimpešta 9.93 blago, Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.9975 — 8.0275 (8.0125), London 275.9 — 276.7 (276.3), Newyork 56.7 do 56.9 (56.8), Pariz 223.25 — 224.125, Praga 168.2 do 169 (168.6), Trst 308.25 — 310.25 (309.25).

Zagreb. Dunaj 7.9975 — 8.0275, Berlin 13.50 — 13.53, Italija 308 — 310, London 275.9 — 276.7, Newyork 56.7 — 56.9, Pariz 222.125 — 224.125, Praga 168.2 — 169, Curih 1093.5 — 1096.5; ameriški dolar 56.075 do 56.275.

Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.35, London 25.225, Newyork 519.625, Pariz 20.345, Milan 28.2375, Praga 15.40, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.19, Sofija 3.755, Varšava 58, Dunaj 73.155.

Effekti.

Ljubljana. Investicijsko 84.25, Celjska 197 do 199, Ljubljanska kreditna 150—150 (150), Merkantilna 0 — 98, Prašedion 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Stavbna 55 — 0, Sešir 104 — 0.

Ljubljanska blagovna borza (14. t. m.). Tendenco za les čvrsta. Zaključenih je bilo 5 vagonov, in to 2 vagona tramičev (filerji), popolnoma suhih, po noti kupea, feo vagon naklad. postaja po 260, ter 3 vagoni buko-

vh drv, suhih, feo vagon Postojna po 22. — Deželni pridelki: Tendenco za žito čvrsta. Nudi se: nova baška pšenica, promptna, 76 kg, brez doplačila, slovenska postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni po 325—327.50, za julij - avgust po 327.50 — 330; baška stara pšenica, promptna, 75-76 kg, slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 dni po 335—337.50; turščica banalska, slov. postaja, 30 dni po 225—227.50; turščica banalska, slov. postaja, 30 dni po 222.5—225; moka »0« iz stare pšenice, feo Ljubljana, plač. po prejemu, brez užitnine po 505. Dovozi iz Bačke so slabi, ker producenti v pričakovanju višjih cen za držujejo blago; na drugi strani pa konzumi čaka na nižje cene.

To in ono.

Lažni hohenzollernski princ pred sodiščem.

Te dni se je vršila pred porotnim sodiščem v Kölnu obravnava zoper lažnega princa Harry-a Domelo, čigar avanture so vzbudile svoječasno po vsej srednji Nemčiji tako veliko sonzacijo in povzročile povsodi tudi dosi smeha. Razumljivo je, da je bil naval občinstva pri obravnavi ogromen.

Obtoženec je govoril z noslajotim glasom ter je stopil pred sodnika z rokami v žepu, vsled česar ga je predsednik opozoril, da naj vzame roke iz žepa, sicer ga bo na mestu discipliniral in poslal za 24 ur ob kruhu in vodi v temnico.

Po tej uverturi je izpovedal obtoženec sledeče:

Rojen je leta 1904 na Letskem kot sin veleposeselnika. Pozneje je obiskoval na Ruskem nemško šolo, dokler ni izbruhnila končno boljševiška revolucija, ki je njegovo rodbino

razgnala na vse vetrove. Brata so mu boljše-viki ubili. Leta 1919 je prišel v Nemčijo, kjer je delal več mesecev za malo plačo kot navaden delavec. Pozneje je dobil pri baronici Hochberg mesto strežaja. Tudi tu mu je šlo slabo. Končno mu je baronica odpovedala službo. Da se je nad njo maščeval in oškodoval za slabo plačo, ji je ukradel pred odhodom par srebrnih žlic. Nato je bil zopet nekoliko časa navaden delavec; nosil je opeko. Končno se mu je vendarle sreča nasmejala: dobil je službo agenta. Kot tak se je polagoma utihotapil v boljšo družbo. Kot agent za smodke in cigarete je namreč nastopal pod imenom Graf von der Recke in tako je postal polagoma pustolovec: opustil je svoj agentski posel ter pričel »pumpati«. Ko je ložiral v Frankfurtu pod imenom baron v. Korff, je opazil, da se vedejo službenici in drugi ljudje napram njemu prav po sebnostno spoštljivo in leepga dne mu je dejal hotelski ravnatelj, da nastopa znan in cenjen, kajti spoznali so ga in vsi ljudje vedo, da je pruski princ Viljem. Od tedaj je bil nastopati kot hohenzollernski princ in pričelo se je elegantno in veselo življenje. Denarja je imel v izobilju, vsakdo si je štel v čast, če mu je smel kaj posoditi, prejemal je celo anonimna darila, dokler ni prišla končno stvar vendarle na dan.

Obravnava je bila prav kratka. Večina oškodovancev je izjavila, da se ne smatrajo oškodovanimi, da jim ni bilo treba hotelij k sodišču ter se izpostavljati javnemu zaslišanju. Obtoženec je vse svoje goljufije odkrito priznal, izjavil pa je, da se absolutno ne čuti krivega, češ, krivi so ljudje, ki so bili tako neumni, da so mu verjeli. No, sodišče je bilo drugega mnenja ter je lažnega princa radi hudodelstva goljufije za 7 mesecev »zašilo«.

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

— Resnico so mi povedali, ko so rekli, da si nestvor! Igrala si se z menoj, začarala si me, vse samo zato, da me potem suneš proč. Škoda besed... Jaz mislim, da te bom ubil!

Zaman se je skušala oprostiti. Molče ste se ruvala.

— Ne ubij me Roger! Zate... Zate...

— Ali se bojiš?

— Ne zase... Zate! Ne smeš me umoriti, kajti tvoje življenje bi bilo potem strašno.

— Kaj misliš, da bi jaz še živel naprej? Umoril bi se takoj nato!

Te besede so tako silno učinkovale, da se mu je iztrgala iz rok.

— Kaj hočeš reči? Ti se boš umoril?

Na to ji je odvrnil ledeno hladno.

— Saj le predobro veš, Albina, da življenje zame potem nima več nobenega smisla. Smrt je edina rešitev.

V tem trenutku je obupno kriknila, skočila k nje-mu, ga objela in ga začela divje poljubljati in božati, rekoč:

Potisnila ga je v naslanjač in ga še vedno poljubljala. Njemu pa je bilo tako čudno mehko pri srcu.

Premagan in slaboten ji je dejal:

— Albina, kako vendar govoriš z menoj. Nikoli me še nisi objela, nikoli še nisi z menoj tako govorila.

— Pomiri se... Da... Le jokaj... Otrok moj!

Jokal in ihtel je kot dete in ona ga je božala in mirila. V prvem trenutku še ni razumel, kaj mu je rekla, toda nagon mu je polagoma razjasnil skrivnost. Sedaj je naenkrat naglo kot blisk razumel zvezo med Hobsonovim obiskom v Parizu, med strašno živčno krizo in med Guillouxovim pripovedovanjem o Albinini preteklosti. Pogledal ji je v oči in vse razumel. Toda njegovi možgani so se skoraj udali temu udarcu. Kot

blazen si je začel stiskati s pestmi sence, na katerih so se žile nabrekle, kot bi hotele počiti. Toda ona ga je pristrčno objela, pritisnila njegovo glavo na svoje prsi in s tresočimi rokami pričela gladiti njegovo čelo, rekoč:

— Moje dete, moje drago dete!

Več nista govorila. Dva nesrečnega sta se znašla in se obupno priklenila drug na drugega. Čutila sta, da bi morala umreti, ako ju usoda zopet razdruži. Ona mu je neprestano dejala:

— Dete moje, dete moje!

Toda tudi on je hotel zadostiti naravnemu nagonu in izgovoriti sveto besedo, klic otrok na vsem svetu po onem bitju, ki jih je rodilo. Toda Albina mu je pritisnila prste na vroče ustnice, ki so hotele govoriti, rekoč:

— Počakaj, še!

EPILOG.

Cesta, ki pelje iz Bastie ob obali Korsike, se začne dvigati na višino gora in vodi do vasi, ki se stiskajo v nizkih dolinah.

Ena teh vasi se imenuje Valetta in je dobila ime po dolini. Od tu naprej vodi cesta v Maorto, kjer se nahaja znan samostan redovnic Bernhardink iz 18. stoletja.

Dve leti sta pretekli po dogodkih, ki smo jih opisali. Življenje je med tem šlo svojo pot naprej. Maurice de Guilloux je bil slednjič le poročil bogato Američanko, za katero je tako dolgo škilil. Jean de Trévoux je postal kapetan in se boril v Maroku. Albert Saulnois, ki je bil postal član Francoske Akademije, je bil pozabil na svojo bolezen in na Berto Lorande. Knežinja Hilda je odpotovala nazaj v Finsburg in tam jo je dal njen soprog strogo nadzorovati. Ostale so ljudje polagoma pozabili. Kdo je še govoril o samomoru Kamile Engelmann? Kdo se je še spominjal na Berto Lorande, Engelmanna? Kdo se je še spominjal na Berto Lorande, Rogera Vaugreniera, na Albino Anderny? V tej težki dobi ljudje niso imeli časa, misliti na preteklost. Vsakdo je imel dovolj dela sam seboj.

Meseca maja lanskega leta, nekega vročega popoldneva, je drdral voziček na cesti proti Maorti. V njem sta sedela Albina in njen sin. Albina je imela snežno bele lase, a je obdržala lepoto svojega obličja. Roger je bil postal popolnoma siv. Prihajala sta iz Valette, kjer sta se bila naselila. Albina je vse prodala v Parizu in si nakupila majhno posestvo v Valetti. Roger je bil tu zdravnik in se bavil v svojem prostem času s študijami.

V samostanu sta dala poklicati sestro Moniko, nekdanjo Berto Lorande. Ko so se po kratkem čakanju odprla vrata čakalnice, sta imela mati in sin isto misel: »Nič se ni izpremenilo!«

Bila je ista, kot nekdaj. Manjkala ji je samo aureola rdečkastih las. Če bi bil kdo popreje obema ženskama prerokoval tako svidenje, bi se jima zdelo to čisto izključeno. In vendar ni bilo nič bolj naravnega, kot da obišče podeželski zdravnik s svojo materjo prijateljico, ki je stopila v samostan.

Naravna zgovornost Berte ni bila izginila. Svoje preteklo življenje je popolnoma pozabila in čutila se je presrečno v novi okolici. To je tudi povedala Albini. Celo njen prisrčni smeh ji je ostal.

— Kaj pa vidva? je vprašala Albino in njenega sina.

— Našla sva mir v teh gorah!

Medtem so prišle druge redovnice pozdravit prišlece in pogovor se je zasukal drugam.

Ko se je voz vračal domov sta mati in sin zamišljeno molčala.

— Roger? je zašepetala Albina.

— Mati?

— Pogledj rdeči odsev solnca na samostanski kapeli. Roger se je obrnil. Okna so žarela krvavordeče, kot da bi bil to odsev nebeškega plamena, ki ga je bila tam prižgala nova nuna, katera je v temnem korsiskem samostanu stremela za tem, da si pridobi Boga.

KONEC.

Pisalni stroji **URANIJA** so najpopolnejši, vrhunec nemške tehnike.

Najboljši v materialu so švicarski **PLETILNI STROJI DUBIED**

NAJNIZJE CENE

tudi na mesečna odplačila samo pri **Josip Petelincu, Ljubljana**

ob vodi blizu Pražernovega spomenika.

Zahtevajte prospekte!

Kompletne potrebščine za življenje, krojače, čevljarje in tapetnike, kakor tudi sukance, svilo za šivanje v vseh barvah, vezanino, čipke in razne porte kupite najcenejše pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Pražernovega spomenika. Na veliko! Na malo!

Širite „Narodni Dnevnik“!

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. ---: Telefon števil. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Carlinsko posredniški in špedicijski bureau

GROM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41 Telefon 2454.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresno pošiljke.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Prodajalka

dobra moč v mešanem blagu, želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo tega lista pod »Zanesljiva«.

Drva - Čebin

Woltova 1/II. - Telef. 58.

Gospodilčna

išče posojilo do 3000 Din za dobo enega leta, katerega bi odplačevala mesečno 250 Din z obrestmi. Ponudbe na upravo lista pod »Dobre obresti«.

»Ullstein's Weltgeschichte« (elegantno vezano) za Din 1000 naprodaj. Naslov v upravi.

Oglašujte v Narodnem Dnevniku.